

Vavřinec Němec: To bych tam nedával

Student magisterského programu na Katedře alternativního a loutkového divadla DAMU, kde předtím nabyl titulu BcA. na oboru scénografie. Nyní figuruje v souborech r405, Handa Gote a Musashi Entertainment Company. Na letošní Skupovce byl k vidění v inscenacích Misky a Plechovka, maják a ryba.

Jak by ses představil? Jsi loutkář, scénograf, hudebník... je něco co jsem vynechal, případně něco, čím se cítíš být nejvíc?

Zajímá mě, jak všechno propojovat. Baví mě hodně světla, hudba a zajímá mě zároveň materiál, a právě způsoby, jak to všechno spojovat dohromady. Nebaví mě vybrat si jednu roli a věnovat se jenom tomu.

To zní, že studium scénografie na KALD byla rozumná volba. Jak ses k ní dostal?

Dostal jsem se k ní skrz předchozí studium. Studoval jsem řezbářství na Žižkově, kde jsem dělal trochu loutky, a záro-

veň jsem předtím trochu svítil v divadle a hrozně mě nadchlo právě světlo. Tak jsem si řekl, že by to mohla být ideální varianta, protože většina mých spolužáků šla na sochařinu, což se mi moc nechtělo. Na KALDu mě bavilo, že jsem si mohl dělat trochu, co jsem chtěl, a vlastně jsem se skrz to dostal i k performování.

Nyní jsi druhým rokem na magisterském studiu, působíš v několika uskupeních. Jak probíhá tvůj přechod ze školy do praxe, je náročné to vše skloubit dohromady?

Teď už zas tak ne, ale ze začátku to těžké bylo, hlavně časově. Přejde mi, že je to takové plynulé...Třeba od Handa Gote, kteří jsou o něco starší než já, jsem nejdříve před čtyřmi roky dostal nabídku, jestli bych jim neudělal světla k *Burgánu*. Potom mi nabídli spolupráci na *Miskách* a postupně jsem se stal členem. Naopak třeba r405 vzniklo přímo jako spolužácký soubor na základě bakalářské klauzury

pokračování na straně 2

Milé čtenářstvo zpravodaje,

festival se přehoupnul do druhé poloviny a načal další z tematických okruhů, který mimo jiné v minulém čísle zmiňovaly dramaturgyně festivalu Daniela Jirmanová a Petra Kosová. Inscenace *Tučniak s červenou čiapočkou* z Bratislavského bábkového divadla otevřela otázky týkající se hledání vlastní identity, sexuality i místa ve společnosti, která bohužel ještě stále nepřijímá všechny, kteří nezapadají do heteronormativní představy. A i přesto, že jako cis žena s evropským občanstvím nemám k této problematice nutně co říct, hluboce se mě dotkla skutečnost, že slovenské loutkářstvo hledá a úspěšně nachází způsoby, jak podobná témata zprostředkovávat nejmladšímu diváctvu.

Mám totiž pocit, že jako dospělí často máme dost mylné představy o tom, co by se mělo a nemělo s nejmladšími komunikovat. České divadelní scéně ještě stále vládne velmi konzervativní generace tvůrců a tvůrkyň, která namísto, aby dětem předkládala témata, která se jejich života skutečně týkají, podsouvá jim absurdní návody na správné čištění zubů a spořádaný život. Jako kdyby se zasekla v čase a těm skutečným, život formujícím věcem, jako je sebepoznání, tolerance, empatie a sexualita, se vyhýbají. Ale proč? Proč by se dítě nemohlo od útlého věku seznamovat s příběhy současného světa? Třeba s příběhy o stejnopohlavních párech?

Jsem nadšená, že nás dnes ve festivalovém programu čeká například inscenace *Poproé* brněnského Divadla Polárka nebo *Stat' sa iným* slovenského souboru Praktikábel. Věřím, že jsme teprve na začátku a že divadla, které má ambice komunikovat tato témata, bude jenom přibývat. A to i přesto, že se naše radikalizující se společnost a politická garnitura aktivně snaží o opak. Inspirovat se můžeme třeba na Slovensku, kde spolu s opresí občanské společnosti vzniká silná vlna angažovaného, aktuálního a opravdu statečného divadla.

Ema Šlechtová

pokračování ze strany 1

ry ve druhém ročníku, která se potom ještě docela dlouho hrála, a měli jsme chuť udělat něco dalšího. Teď jsme založili spolek a rádi bychom dělali něco dál.

Na toto bych rád navázal, liší se práce v těchto různých uskupeních? V Handa Gote jsi podstatně mladší než zbytek souboru, a v r405 jsi vlastně mezi vrstevníky.

Je to určitě rozdíl. Můj přístup je vlastně furt stejný. Dělam to, co umím, nebo co mě napadá, ale ti lidé, se kterými pracuji, jsou různí, a tím pádem to ve mně podněcuje různé nápady nebo zastávám různé role. Třeba u Handa Gote často přijde na začátku Tomáš (Procházka) s nějakým nápadem, který se společně dopracovává. Ale Tomáš má opravdu skvělý smysl pro dramaturgii, kdežto poslední inscenaci r405 (*Plechovka, maják a ryba*) jsme dě-

lali v podstatě ve dvou a hodně těch věcí leželo na mě. Příběh jsme vymysleli spolu, ale scénografii jsem vyráběl já. Tenhle obrácený přístup mě taky velmi baví.

Ještě spolupracuješ s Musaši Entertainment Company.

S nimi dělám jen *Trappist-1*, to byla kolektivní tvorba. Společně jsme dělali hudbu a já pak dělal hlavně světla. Světla dělám i pro sbor *Veselé chošle*.

Často se v inscenacích pohybuješ u syntezátoru, jak jsi se dostal k tomuto scénickému prostředku?

Zvuk mě začal zajímat v prváku na DAMU. Byli jsme COVIDový ročník, moc jsme se nepotkávali, dělali jsme si každý něco sám a já měl takový svůj projekt, který se jmenoval *Slyšet hory*. Bylo to představení pro jednoho diváka, taková „audio kemp“ kompozice z hor, kdy

divák seděl se sluchátky a okolo něj se něco málo dělo. Bylo to hodně abstraktní. V té době jsem se začal zabývat terénním nahráváním zvuku a začalo mě hodně bavit s ním pracovat. Při každé další klauzuře jsem se zvukem různě experimentoval. *Karkulka aneb Jak se do lesa, tak se z lesa těžko* je taky hodně zvuková. Pak jsme dělali nějaké kabarety, ke kterým jsem také dělal hudbu. A pořád mě hodně baví kombinovat scénografii s hudbou nebo dělat vyložene jen hudbu jako u *Trappista-1* nebo *Plechovky* – kde scénografie vychází přímo ze zvuku.

Jsi mou první rozhovorovou obětí v životě. Nevím, jak to ukončit. Tak zkusím tohle. Máš něco, co bys chtěl čtenářům vzkázat?

Ne, nemám... to bych tam nedával.

Jan Kožešníček

Dycky mošt

Inscenace *Maryša Vávrová* Ing. Tomáše Hájka je jedna z mála věcí, která do hlavního soutěžního programu přivandrovala z krajin amatérského divadla. Svěrázná adaptace *Maryši* si diváka poddá nekompromisním tempem a ještě nekompromisnějším smyslem pro poentu. Vše je za chvíli hotovo a člověku nezbyvá než zírat a přemýšlet, co se to vlastně všechno stalo. Hájkův smysl pro detail a citlivost vůči materiální i akční podstatě loutkově-

ho divadla vytváří na krátké stopáži poměrně komplexní síť vztahů.

Výrazným aspektem představení je rytmika spočívající v reklamních intermezzech, které se objeví vždy v moment, kdy se příběh nachází v potenciálním bodu zlomu. K tomu však nedojde – vzniká napětí.

Nekompromisní vizuální identita inscenace napomáhá celkovému subverzivnímu vyznění, které autor sám manifestuje

větou: “Nebudu vám hrát žádné hloupé předmětové divadlo, tohle je normálně figurkové.” (Volná citace). Lehká řemeslná neohrabanost je naopak funkční složkou celkové dramaturgie – její tematizace je zdrojem dalšího humoru.

Slovy klasika: “Hájek přestal dělat meotary, a tím začala čtvrtá divadelní reforma.”

Štěpán Janeček
a Matěj Kratochvíl

Řehořovy daddy issues

„Když se Řehoř Samsa jednou ráno probudil,“ těchto několik slov otevírá nejen Kafkovu povídku *Proměna*, ale také její adaptaci hradeckého Divadla DRÁK a pro zachování kontinuity je volím také jako startovní bod tohoto textu. V této úvodní větě je v podstatě shrnut celý tento kanonický text a po nich nastává otázka: Co bude dál? V případě tohoto představení je odpovědí poutavá vizuální show plná nápadů, která ale přes snahu o aktualizaci spíše klouže po povrchu původního textu.

Hodinový výstup se odehrává v nevelkém pokoji mladého Samsy, ve kterém diváci sedí na lavicích kolem Řehořovy postele. Vše tedy působí velmi blízkým, snad až stísněným dojmem. Hned v začátku se také odhalí základní vizuální principy: jednak live cinema snímání z pohledu protagonisty, jednak všudypřítomné texty. Ostatně ona zmíněná slavná věta napsaná na pelesti postele je první, co diváctvo vidí. Řehoř následně ohledává své tělo a z nápisů na něm čte o své hmyzí podobě: krovky, složené oči, třetí pár nohou atd.

Rozhodnutí snímat živé záběry pomocí gopro kamery a sledovat vše očima protagonisty je přitom velmi funkční, Samsa sebou hází, plazí se, zkoumá své tělo a diváctvo může spolu s ním prožívat jeho zmatení a zoufalství.

Vedle toho inscenace pracuje s mnoha dalšími vizuálně atraktivními motivy,

jako je stínohra na prosklených dveřích či šplhání po stěně.

Tato podívaná plná neotřelých nápadů a postupů ale bohužel poněkud ztrácí na významové rovině. Text *Proměny* nijak výrazně neaktualizuje, v první části ho v podstatě jen převypravuje, nenabízí ale žádnou interpretaci, zajímavé téma či pohled. V případě méně známého textu by takový přístup asi nevalil, ale vzhledem ke kanoničnosti *Proměny* je těžké se vyvarovat dojmu, že něco chybí. Později se do povídky míchá Kafkův *Dopis otci* a inscenace vytváří mix, kdy přechází plynuje z jednoho textu do druhého, přičemž je provazuje téma vztahu syna k otci, respektive vzhledem ke spojování obou textů spíše téma vztahu Kafky k otci. Toto téma ale není nijak víc prozkoumáno či rozvedeno, zůstává jen u několika obrátů ze slavného dopisu a scén z povídky. Interpretace se tak nedostává k žádným větším závěrům, zůstává jen u konstatování Franzových daddy issues.

Toto se konečně podaří nabourat až v samotném závěru, kdy do hry vstupují ještě další úryvky a Řehoř Samsa nám vysvětluje například určité koncepty buddhismu. Úvahy o lidském těle vstupují do dialogu s motivem ztráty lidského těla a proměnou v tělo nelidské. Je tedy škoda, že právě touto myšlenkou inscenace končí a není tedy prostor věnovat se jí více.

Celkově inscenace občas působí dojmem, že příliš respektuje autoritu textu. Jako

by se bránila odvážnější práci s výkladem a spoléhala na to, že Kafka je zkrátka kánon, takže významu v něm bude vždy dost. To se odráží i ve scénografii, Samsův pokoj je vybaven dřevěným nočním stolem, plechovým umyvadlem, železnou postelí... zkrátka jde o poměrně názorný měšťácký pokoj meziválečné střední Evropy. Tato iluze se sice nabourává, například využitím počítače, ale toto narušení přichází až na konci a jen velmi opatrně. Tuto víru a přehnaný respekt z textu ostatně možná nejlépe ilustruje právě jeden ze zmíněných základních principů - textové úryvky. Kusy *Proměny* i *Dopisu otci* se vyskytují po celou dobu představení a neřídkakdy dublují jevištní akci. Nápis nám tedy oznamuje, že otec pěstí zabouchal na dveře, zatímco na dveřích je vidět stín bušícího otce a ozývají se rány. Kus novinového papíru říká, že Řehoř dostal od sestry jídlo, zatímco vedle něj leží mrkev, po které se sápe. V takovou chvíli se nabízí otázka, proč je nutné číst to, co vidíme. Jako by Kafkův text měl takovou autoritu, že nejde vyškrtnout a musí se číst, i když se prožívá.

Divadlo DRÁK ve své *Proměně* tedy přináší na jednu stranu atraktivní show a originální scénické motivy, zároveň ale postrádá odvahu se do svých předloh více pustit po významové stránce. Klouže po povrchu a smysl *Proměny* zůstává zcela neproměněn.

Matěj Kratochvíl

Bezpečná náruč tučňáčího světa

Bratislavské bábkové divadlo přivezlo na festival inscenaci *Tučniak s červenou čiapočkou*, která je, jak je z názvu patrné, dojemným příběhem o tučňácích. Tučňáci, stejně jako většina živočichů, často tvoří homosexuální páry. Když ale přijde čas páření a kladení vajec, narážejí na fakt, že nemohou zplodit vlastní potomstvo, a tak se ujímají odložených nebo ztracených vajec.

Inscenace sleduje příběh kolonie a především dvou queer tučňáků uzdičkových, kteří se do sebe během namlouvacích rituálů zamilují, vytvoří pár, a pak se toužebně snaží najít vlastní cestu k rodičovství, což se jim s objevením drobného vajíčka povede. S péčí a laskavostí pak

o vejce pečují, dokud nepovyroste a nevyvlhne se z něj malé tučňáčí mládě. Celý příběh se odehrává v jednoduché scénografii několika ledových ker, se kterými performeri snadno manipulují a funkčně tak upravují prostor dle potřeby. Loutky tučňáků jsou přesně tak roztomilé, jak by takové tučňáčí loutky měly být, jejich vodiči a vodičky jim propůjčují skvělé hlasy i charaktery a pomáhají tak vybudovat tučňáčí jazyk a svět, ve kterém by se člověk rád schoval jako v útulné bezpečné náruči, kde je všechno ještě v pořádku, každý může být, kým chce a pro všechny je zde místo. Smyšlený jazyk tučňáků oceňuji obzvláště proto, že inscenace tak potvrzuje, že jsme schopni se chápat

a dorozumívat se, i když nepocházíme ze stejných poměrů a míst.

Už opravdu dlouho jsem po skončení představení nezažila pocit, že mi inscenace přišla krátká. Toužila jsem v hledišti sedět další hodinu a sledovat pokračování tučňáčího rodičovství. Věřím, že přesně takový typ tvorby, kterou přivezl tvůrčí tým z Bratislavy, by se měl v repertoáru všech dětských a oblastních loutkových (i neloutkových) divadel vyskytovat častěji. Něžnost, citlivost a humor inscenace mohou všem pomoci připomenout hodnoty, které má smysl zdůrazňovat a předávat dále.

Alexandra Ratajová

Boj za svobodu, aneb peklo jsou ti (sou)druzi

Dnes byla v odpoledních hodinách k vidění ve velkém sále Divadla ALFA inscenace *Súdruh Disident* přivezená ze slovenské VŠMU. Ta vypráví, za použití loutek i živých herců, příběh československého filosofa, spisovatele a disidenta Milana Šimečky, ale tím to končí. Nemám pocit, že by se tvůrčí tým pokusil o jakoukoliv aktualizaci, nebo se k tématu nějak sám autorsky vztáhl. Sledujeme tisícovou první variaci na téma člověk je dobrý, ale zlý odosobněný režim mu hází klacky pod nohy a nakonec mu zničí život. S tím, že pocit odosobněnosti a anonymity opresivní totality je nejspíš něco, s čím tvůrci pracují záměrně. Na tom by nutně nebylo nic špatného, kdyby se v každé možné chvíli neuchylovali ke spoustě klišé. Ať

už jde o busty komunistických pohlavářů, dvojici pracovníků tajné bezpečnosti, jejichž jediný charakterový znak je, že jsou hloupí, zlí a hrozně drsní, nebo dojemně interpretovanou Krylovu písničku hranou na španělku. Ve finále je tak divák postaven před podívanou, která, ačkoliv si za zdroj bere velmi silný příběh zajímavé osobnosti, sklouzává do obecného konstatování: "Když to bylo blbý, existovali sice lidi, co byli dobří, ale měli to blbý."

Ničemu nepomáhá ani formální stránka představení. Desetičlenné performerstvo se zmateně hemží po jevišti ve snaze stihnout činoherní party, a přitom se prostřídá u stanovišť, na kterých se zase hemží marionety snímané pomocí live

cinema. Ačkoliv je výtvarný aspekt loutkami ztvárněných částí velmi povedený a nečekaně imerzivní, vše je zmatené, postrádá rytmus a často ani není jisté, kde je ohnisko děje a na co přesně se má divák soustředit. Navíc poněkud afektovaný herecky projev, který je přítomný ve většině živě hraných situacích, nemizí ani u marionet, které ale tím pádem občas působí nechtěně komicky.

Dalo by se říct, že si *Súdruh disident* bere velmi silný příběh významné osobnosti, který je schopný zasadit do suverénní výtvarné stylizace, ale ohlodává ho na elementární sentimentalizované klišé, které vyznívá spíše pateticky.

Štěpán Janeček

Ulita ulítla

Nahlédla jsem mezi vrstvy písku, ulit a vztahů. Dvě očka vykoukla a ihned mě vtáhla sebou do komunity sympatických a záhadných živočichů.

Uchvátil mě každý nový příchod scénografie i nových živočichů a jejich příbytků. Hudba umocňovala neobvyklou a meditativní atmosféru. Svět je často vyroben z materiálu připomínajícího kosti, šupiny nebo sklo. Působí cize, mimozemsky, a přitom nějak přirozeně a povědomě. Stejně jako celý *Pelech*.

Dynamické akce a dějové zvraty se často odehrávají téměř mimochodem, s jistou lehkostí a jednoduchostí. Krokodýl hned na začátku spolkl postavy jen tak, bez předešlé gradace a napětí, a tak jsem si říkala, jo, žádný drama, takhle to v tomhle světě prostě chodí.

Tím se ve mně ale více budoval zájem o fungování samotného světa než o dějové linky. Ve chvíli, kdy přišel finální boj s krokodýlem, jsem nebyla tolik soustředěná na to, jak konflikt dopadne nebo jestli hlavní postava obstojí. Krokodýla jsem do té doby vnímala spíš jako součást hravého světa než jako skutečnou hrozbu.

Celý ekosystém světa pro mě fungoval. Komunita roztomilých organismů se přirozeně prolínala s mystickým putováním jakýchsi mnichů nebo průzkumníků, kteří se jednoduše, ale zároveň tajemně posouvají vpřed. Na rozdíl od ostatních bytostí nevydávají zvuky a nevidíme jim do tváře. Mluví za ně jen jejich kroky a rituální činnosti. Proplouvají pouští a celé mystično vrcholí u šnečích pomníků či oltářů, kde se průhledné ulity rozkládají do dalších vrstev a odhalují předzvěst. Ráda se někdy v *Pelechu* ocitnu znovu.

Loreta Votavová

Program

Sobota 13. června 2026

09:00, 11:30 – SOUDRUŽKY S KROUŽKY / D. Migač, M. Hermannová, J. Pichler
 09:30 – PÍŠU TI, PÍŠU / Divadlo Radost
 11:00 – APPLE A KOLÁČ / Divadlo Brambůrky
 13:30 – POPELKA / Miza in Scena
 15:00 – TŘI PRASÁTKA / Divadlo LokVar
 15:00 – STAŤ SA INÝM / Praktikábel (SVK)
 17:00 – POPRVÉ / Divadlo Polárka
 18:00 – TRANSPORT: TIPPING POINT / Divadlo ALFA
 19:15 – TEMPO / Kalle Nio & Fernando Melo (FIN)
 20:40 – QUACKSALVER / Sofie Krog Teater (dk)
 21:45 – CURRENTS OF LIGHT / Peter Balkwill (CAN) a studenti DAMU
 22:30 – INISKIM: RETURN OF THE BUFFALO
 / Canadian Academy of Mask and Puppetry (CAN)

Neděle 14. června 2026

09:30 – PETER BALKWILL - MASTERCLASS / PŘEDNÁŠKA
 11:00 – (power) POINT / Companyia Jordi Bertran (ESP)
 11:00 – KOŤÁTKO STAVÍ DŮM / Divadlo Dno
 12:30, 15:30 – THE HOUSE / Sofie Krog Teater (dk)
 14:00 – CRACKS / Divadlo Continuo
 15:00 – EMA MELE MASO / Soubor Ženšen
 16:50, 20:15 – TRANSPORT: FRONTLINE / Eesti Noorsooteater (EST)
 18:00 – FAMOUS PUPPET DEATH SCENES / The Old Trout Puppet Workshop (CAN)
 19:00 – SOUDRUŽKY S KROUŽKY / D. Migač, M. Hermannová, J. Pichler

Nejsem cílová skupina, ale...

Byl jsem po jednadvaceti letech na Hurvíncích. Nevzpomenu si, jak jsem reagoval ve svém školkovém věku, ale dnes jsem si připadal opravdu ztracen. *Kabaret Hurvajz* mě na rozdíl od jiných inscenací, které byly v rámci festivalu k vidění, nijak nevrátil do dětských let, neprobudil ve mně moc zvědavosti a citů. Pan Spejbl hned na začátku představení oznámil, že dnes budeme všichni dojatě vzpomínat. Inu, Hurvínek slaví rovných 100 let a my máme to štěstí, že se můžeme v jeho rodném městě zúčastnit oslav. Poměrově bylo v hledišti, v porovnání s jinými výstupy z letošní Skupovky, asi nejvíce dětí, což podtrhává pozici S+H ve vědomí společnosti. Toto ušaté duo přeci jen provází generaci za generací. Z dnešního výstupu jsem však neporozuměl tomu, zda má promlouvat k těm nejmladším v publiku, nebo jejich dospělému doprovodu. K dospělým mohl promluvit komentář k politické situaci skrze klempíře, co patří za mříže, a opakování slova ANO. Tohle promluvil i ke mně, nečekal jsem komentář v této rovině a vlastně jsem byl příjemně překvapen. Co mě nepřekvapilo, byla preciznost, se kterou byly voděny marionety. Na tu se u Hurvínků, stejně jako na silnou hlasovou vybavenost, můžeme spolehnout.

V inscenaci zaznělo „nehledej pořad na všem mouchy.“ Někteří věci ale bohužel okomentovat musím. Fakt, že je Hurvínkovi 100 let, se z mého pohledu bohužel podepisuje na délce a dostupnosti pro menší. V začátku bylo, myslel jsem s nadsázkou, vzpomenu ono vzpomínání. Když se však reprodukovaly staré konverzační situace mezi panem Spejblem a Hurvínkem, v sále se začal rozléhat šum dětských hlasů. Ze vzdálenějších řad zazněl spontánní dětský výkřik „TO JE NUDA!“. Děti, jsem v tom s vámi.

Celá pártý byla stylizovaná do prostředí kabaretu. Kabaretu, který vám splní jakákoliv přání. Mánička si přeje být hadí ženou/tanečnicí, létá na kruhu, ale bohužel světla nám ji úplně neukážou. Mezi marionetami se také pohybují kabaretní tanečnice. Tady narážím na to, co mě z celého představení poznamenalo nejvíce. Oplzlý pan Spejbl lezoucí po jedné z tanečnic a do ucha ji šeptající svá nejtajnější přání. Slizký tatulda asi tvoří humor zaměřený pro tatínkovský doprovod. Ne jednou.

Kabaret plní přání. Hurvínek si přeje osvobození. Dostane se mu ho tím, že jsou mu ustříhány nitě. To, co by pro běžnou marionetu znamenalo smrt, zde znamená příležitost pro to zažít Hurvajze jinak. Černé divadlo. Já si přeji konec. Děti jsou se mnou. Na koho se touto inscenací míří? Zdá se mi, že pro dnešního velmi mladého diváka je 70 minut doopravdy velká zkouška. Jeho doprovod si párkrát nostalgicky postesknou, ale více mu tento kus nenabídne. Hurvínci jsou v mém pohledu tedy záležitostí, která se za svoji dlouhou existenci nijak moc neposunula a pro spoustu lidí je definicí loutkového divadla. Neberu jim to, naopak jim to přeju.

Nechápu.

Jan Kožešník

Skupa's Daily – Zpravodaj 36. festivalu Skupova Plzeň 2026 vydává Divadlo Alfa – příspěvková organizace, Rokycanská 7, 312 00 Plzeň.
Redakce: Ema Šlechtová, Alexandra Ratajová (šéfredaktorky), Loreta Votavová, Štěpán Janeček, Matěj Kratochvíl a Jan Kožešník (redaktoři), Michal Dřtina (sazba), Alžběta Huclová (foto) a Filip Nekola (foto). Neprošlo jazykovou úpravou!